

VÄRMDÖ KOMMUN

Vision för framtidens äldreomsorg

i Värmdö kommun

Beslutsnivå- och datum	Vård- och omsorgsnämnden 2020-06-23
Diarienummer	2020VON/0076
Reviderat	-
Lagstadgat styrdokument	-
Ersätter styrdokument	-
Uppföljning	Årligen
Ansvar	Kontorschef

Beslutsdatum: 2020-06-23	Diarienummer: 2020VON/0076
Dokumentnamn: Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun	

Innehållsförteckning

Inledning	4
Syfte	4
Lagstiftning och styrande dokument	5
Fokusområden	5
Prognos.....	6
<i>Befolkningsprognos</i>	6
<i>Värmdös framtida prognos för hemtjänst och särskilt boende.</i>	7
Visionen	7
<i>Digitalisering i framkant</i>	7
<i>Organisation/attraktiv arbetsgivare</i>	7
<i>Social hållbarhet/Samhälleligt ansvar</i>	8
Arbetet mot visionen	8

Beslutsdatum: 2020-06-23	Diarienummer: 2020VON/0076
Dokumentnamn: Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun	

Inledning

Värmdö kommun ska styras långsiktigt och genomtänkt mot Vision Värmdö 2030 – Skärgårdens mötesplats. Vision 2030 är kommunens grundläggande styrdokument och beskriver var Värmdö kommun ska befinna sig år 2030. Visionen skildrar ett samhälle som i alla aspekter är hållbart. Det innebär att de prioriteringar som görs alltid ska ta hänsyn till att kommunen ska verka för en hållbar utveckling, såväl socialt som ekologiskt och ekonomiskt. Värmdö kommun hade vid 2019 års slut 45 000 invånare och befolkningsprognosen visar på en stadigt ökande befolkning. Kommunen har i sitt uppdrag att leverera service och välfärd till medborgarna samtidigt som välfärden också ska vara långsiktigt hållbar. Vård- och omsorgskontoret står inför stora utmaningar inom äldreomsorgen, där allt tyder på en större andel åldrande befolkning. Detta ställer krav på förvaltningen att hitta vägar, medel och verktyg för att minska glappet mellan de demografiska prognoserna och personella och ekonomiska resurser.

Kompetensförsörjning och att vara en attraktiv arbetsgivare är en av de största utmaningarna i planeringsförutsättningarna för vård- och omsorg i Värmdö kommun de kommande åren.

Syfte

Visionen för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun syftar till att peka ut en tydlig riktning gällande viktiga prioriteringar och målområden att lägga fokus på, för att uppnå en ökad kvalitet på de tjänster som erbjuds invånarna samtidigt som kommunen har en god hushållning med de gemensamma resurserna. Visionen visar var äldreomsorgen ska befinna sig år 2030, en vision där brukarens självständighet står in centrum. En modern hållbar äldreomsorg som möter och tillgodoser behoven hos morgondagens äldre med innovation och nya arbetssätt.

Lagstiftning och styrande dokument

Kommunens ansvar för insatser riktade till äldre med behov av särskilt stöd, regleras i Socialtjänstlagen (2001:453). Förutom Socialtjänstlagen förhåller sig visionen till ett antal styrande dokument, riktlinjer och mål på nationell, regional och lokal nivå. Av dessa kan två särskilt lyftas fram: Framtidens äldreomsorg – en nationell kvalitetsplan (Regeringens skrivelse 2017/18:280) och de kommunövergripande målen med utgångspunkt i Vision 2030 som kommunfullmäktige i Värmdö beslutade om i november 2018.

I förarbetena till den nationella kvalitetsplanen sammanfattas den människosyn som den lokala planen utgår från och som har god förankring i internationella konventioner liksom i svensk lagstiftning:

Den människosyn som ska vara grundläggande för all vård och omsorg om äldre personer ska bygga på varje människas lika värde, varje människas rätt att bestämma över sig själv, varje människas rätt att få leva i relation till andra, varje människas rätt till trygghet och varje människas rätt att bli bemött med respekt.

En utgångspunkt för visionen har varit kvarboendepincipen som varit rådande i Sverige sedan 1950-talet och som innebär att den äldre person som så önskar ska få bo kvar i sitt ordinära boende så länge det är möjligt.

Fokusområden

Det kommer att behövas ett förändrat synsätt och tydligare målbilder för äldreomsorgen för att möta dagens och morgondagens behov i relation till de resurser som finns. För att kunna utveckla Värmdös äldreomsorg och ligga i framkant med innovativa idéer föreslås ett antal fokusområden för kontoret. Visionen om framtidens äldreomsorg utgår från dessa:

- Digitalisering
- Organisation/attraktiv arbetsgivare
- Social hållbarhet, samhälleligt ansvar

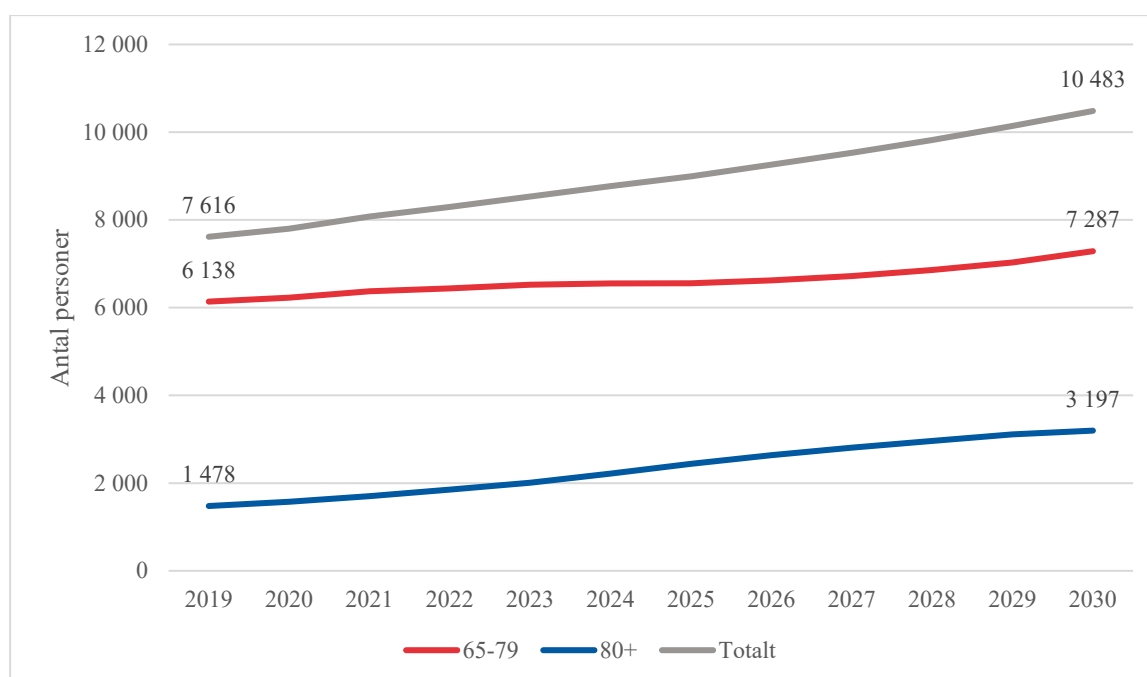

Beslutsdatum: 2020-06-23	Diarienummer: 2020VON/0076
Dokumentnamn: Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun	

Prognos

Befolkningsprognos

Diagram 1. Befolkningsprognos 2019-2030, 65-79 år och 80 år och äldre, Värmdö

Värmdös senaste befolkningsprognos visar att antalet äldre personer ökar mellan 2019 till 2030. I åldersgruppen 80 år och äldre är motsvarar ökningen 116 procent samtidigt som det är i denna åldersgrupp behoven av äldreomsorg är som störst. I dagsläget har 26 procent av befolkningen 80 år och äldre hemtjänst respektive 12 procent särskilt boende av antalet 80 år och äldre i Värmdö.

I takt med denna utveckling förväntas också de relativa skatteintäkterna att minska och att andelen i arbetsför ålder minskar i relation till barn och äldre. Det går dock inte att fastställa att hälsotillståndet år 2020 kommer se likadant ut 2030. Det sker hela tiden en utveckling inom medicinsk forskning och den övergripande folkhälsan i samhället kan komma att förändras genom åren som gör att behoven för våra framtida äldre är svårt att exakt fastställa. För att möta framtidens utmaningar behöver vård- och omsorgskontoret aktivt se över nya arbetssätt och metoder inom äldreomsorgen. Nya digitala, tekniska hjälpmedel för att interaktivt kunna stötta personer såväl i ordinärt som särskilt boende behöver utvecklas. Kompetensförsörjning och att vara en attraktiv arbetsgivare är en av de största utmaningarna i planeringen för kommunen. Det är i dagsläget en stor utmaning att rekrytera nya och kompetenta medarbetare till vård- och omsorg. Befolkningsprognosen kommer sannolikt att

Beslutsdatum: 2020-06-23	Diarienummer: 2020VON/0076
Dokumentnamn: Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun	

innebära ändrade arbetsformer på sikt. För att möta framtida utbud av personal behöver behovet av stöd kunna tillgodoses på flera olika sätt.

Värmdös framtida prognos för hemtjänst och särskilt boende.

Som nämnts ovan kommer andelen äldre kraftigt att öka i kommunen. Utan åtgärder innebär prognosen att Värmdö kommun inom loppet av 10 år 2020-2030 skulle få ökade kostnader med 70 respektive 80 procent för hemtjänst och särskilt boende. Även om scenariot utifrån flertalet faktorer som med stor sannolikhet skulle påverka prognosen infaller, är det ett faktum att kostnaderna för välfärden kommer att öka i betydligt högre omfattning än vad den gjort tidigare. Utifrån detta kan det konstateras att innovativa och betydande åtgärder behöver föreslås.

Visionen

År 2030 har Värmdö kommun en modern äldreomsorg som ligger i framkant. Verksamheten präglas av nytänkande och innovationslust. En effektiviserad biståndsbedömning ger rätt insats till rätt person med en väl genomtänkt resursanvändning. Behoven hos framtidens äldre möts med hjälp av välfärdsteknik, service och vård i hemmet, rehabilitering och fler valmöjligheter. Äldreomsorgen erbjuder olika former av boenden och lägger ett stort fokus på förebyggande verksamhet. Utökade och effektiviserade insatser i hemmet har ökat kvaliteten på omsorgen om äldre personer och bidragit till en mer kostnadseffektiv verksamhet. Den service och det stöd som erbjuds innebär att de äldre kan få fortsätta att uppleva det som ett hållbart och miljövänligt Värmdö har – närheten och stillheten till naturen.

Digitalisering i framkant

Värmdö kommuns äldreomsorg har en väl utvecklad användning av välfärdstekniken. Verksamheterna ligger i framkant, där ny teknik ständigt testas, följs upp och utvärderas. E-tjänster, förenklad handläggning och automatisering har lett till en effektiviserad biståndsbedömning där brukaren i högre grad kan vara delaktig. Digitala lösningar bidrar till äldres självständighet och möjliggör också för att personella resurser kan användas där de behövs. En gynnsam effekt av detta är också en mer kostnadseffektiv användning av resurserna.

Organisation/attraktiv arbetsgivare

2030 är Värmdö kommun en attraktiv arbetsgivare där äldreomsorgen kan mätta behoven av att anställa personal med rätt kompetens. Förändrade arbetssätt har frigjort tid för omvårdnad och minskat stressen för planerare och medarbetare. Den tidigare höga sjukfrånvaron har minskat avsevärt och Värmdö kommun har heltid som norm med goda arbetsvillkor för vård- och omsorgspersonalen. Chefer och medarbetare får kontinuerligt kompetenshöjande satsningar. Omvärldsbevakning sker i alla led och verksamheterna drivs av en innovationslust.

Beslutsdatum: 2020-06-23	Diarienummer: 2020VON/0076
Dokumentnamn: Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun	

Personalförsörjningen underlättas av att verksamheternas lokaler är funktionella och ligger strategiskt placerade nära tätorter och kollektivtrafik. Värmdö kommuns äldreomsorg är känd som en bra och spännande arbetsgivare dit personal från hela regionen lockas.

Social hållbarhet/Samhälleligt ansvar

Äldreomsorgen har utvecklats till något som hela samhället har ett ansvar för, inte bara kommunen. Värmdö kommun stöttar och samverkar med näringsliv, organisationer, föreningar och anhöriga. Uppsökande och förebyggande verksamheter, som till exempel att motverka ensamheten, är väl utvecklade och ger kommunen möjlighet att lägga fokus på sitt kärnuppdrag. Med brukaren i fokus, och med hjälp av samhällets andra aktörer, har sättet att utföra tjänster förändrats. I Värmdö kommun finns en god samverkan med samhället i övrigt, där även näringslivet tar ett socialt ansvar.

Arbetet mot visionen

Visionen visar var äldreomsorgen i Värmdö kommun befinner sig år 2030. Vård och omsorgskontoret kommer att ta fram och besluta om en rad åtgärder och arbetssätt årligen inom ramen för visionen, med målet att nå dit. Inför det årliga budgetarbetet kommer vård- och omsorgskontoret ta fram en årsplan med prioriteringar och aktiviteter, som bedöms bäst kunna bidra till effekthemtagning, med efterföljande ekonomisk vinning och ökad effektivitet. Arbetet med att på detta sätt nå Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun, kommer noggrant att följas upp löpande.

Exempel på aktiviteter är som kan komma att bli aktuella är:

- Nybyggnation med fokus på smarta hem med digitala lösningar och hemrehabteam för att bygga på individens självständighet och erbjuda anpassade hjälpmedel för varje individ.
- Se över möjligheten till förturer till trygghetsboende för de som bor på öar eller ödsligt.
- Frågan om biståndsbedömt trygghetsboende ses över.
- Utifrån att Värmdö är en skärgårdskommun, skapa förutsättningar för fler att kunna bo hemma.
- Etablera samarbeten i samhället i övrigt med organisationer och enskilda i form av frivilligorganisationer, volontärer och näringsliv.

Beslutsdatum: 2020-06-23	Diarienummer: 2020VON/0076
Dokumentnamn: Vision för framtidens äldreomsorg i Värmdö kommun	

- Nya arbetssätt där man drar nytta av fler yrkesgrupper och fördelar arbete och ansvar.
- Ändrat beslutsfattande med förändrade riktlinjer i biståndsbedömningen.